

V.V.S. Vereniging van Strandexploitanten Scheveningen

Den Haag, 25 januari 2022

Gemeente Den Haag

Per e-mail aan: marco.bootsma@denhaag.nl, Stef.vandergaag@denhaag.nl

Betreft: Opmerkingen mbt Concept Bestemmingsplan Haagse Kust

Het concept Bestemmingsplan Haagse Kust geeft aanleiding tot het maken van enkele opmerkingen. Namens VVS Scheveningen en VVS Zuiderstrand hieronder de gedeelde visie van de strandverenigingen.

De Gemeente formuleert stevige ambities op het gebied van verduurzaming, energietransitie en economische groei (50% meer bezoekers) en internationale allure. Wij juichen deze ambities van harte toe. Het verbaast ons echter dat het plan als titel 'conserverend' krijgt. Want om de gewenste verbeteringen te realiseren moeten Gemeente en het bestemmingsplan niet 'conserverend' zijn maar eerder: ontwikkelend, stimulerend, faciliterend.

Kwaliteit en Economie

De laatste 15 jaar zijn veel strandtenten uitgegroeid tot volwaardige strandpaviljoens en restaurants aan zee. Deze kwaliteitsverhoging heeft geleid tot flinke stijging van het aantal bezoekers, waar de Haagse economie belangrijke vruchten van plukt. Om de gewenste verdere groei mogelijk te maken is het absoluut noodzakelijk dat de paviljoens de ruimte krijgen zich verder te ontwikkelen. De overheid hoeft hier financieel nauwelijks in te investeren, maar faciliteren in vergunningen e.d. is wèl essentieel. De voornaamste behoeften van de paviljoens zijn:

* Permanent Duurzaam Bouwen (PDB, zie bijlage). Dit bevordert de te behalen kwaliteit, en (als een aantal paviljoens ook in de winter openblijft) vergroot de aantrekkelijkheid van de Haagse Kust in de maanden buiten het traditionele strandseizoen. Naast kwaliteit is er enorme duurzaamheidswinst te halen bij Permanent Duurzaam Bouwen; hierover later meer.

* 500m² op het perceel bebouwen. Het Haagse strand is populair, zelfs in de wintermaanden is het druk op het strand. Om aan de Haagse Kust 50% meer bezoekers te kunnen ontvangen, is verruiming van het huidige maximum van 300/335m² noodzakelijk. De huidige 300/335 m² voldoet nu al niet meer aan de eisen die de ontwikkeling van het strand en de maatschappij aan de paviljoens vragen. Denk bijvoorbeeld aan het bebouwen van vierkante meters voor meer opslagcapaciteit; dat betekent dat de leveranciers grotere bestellingen kunnen leveren waardoor zij niet meer dagelijks de paviljoens hoeven te bevoorraden. Denk aan de wens tot aanleg van invalide-wc's in een paviljoen. Dit speelt te meer voor de paviljoens aan de Scheveningse Midden-boulevard: vanaf 2024 worden deze percelen voor ieder paviljoen groter, waardoor er meer capaciteit voor de opslag, wc, etc noodzakelijk is. De gevraagde kwaliteitsslag is onmogelijk te maken als er slechts terrasmeters bij de paviljoens zijn toegestaan. De door de betreffende paviljoens te bebouwen ruimte zou gelijk moeten zijn aan wat andere paviljoens mogen bebouwen.

* In de eigen zonering sporten beoefenen die bij het paviljoen passen. Voorstel is om voor het

V.V.S. Vereniging van Strandexploitanten Scheveningen

Zuiderstrand de geldende zonering met betrekking tot het uitoefenen van sport aan zee los te laten zodat ieder paviljoen kan aanbieden waar de gasten om vragen.

* Evenementen niet alleen bij de haven. Voor evenementen op het strand wordt feitelijk gewezen naar het stuk strand dat onder bestemmingsplan haven valt. Onze suggestie zou zijn nadrukkelijk mee te nemen dat ook op de andere delen van het strand ruimte is voor evenementen.

Verduurzaming

De paviljoens aan de Haagse Kust hebben de afgelopen jaren zeer hard gewerkt aan verduurzaming. Bewust met energie, minder afval (bekertjes, rietjes, PET), betere afvalscheiding. Resultaat van dit alles is vermindering verbruik van stroom, gas en grondstoffen, vermindering van afval en uitstoot. De paviljoens hebben veel gerealiseerd, maar zij willen verder, vééél verder om de Haagse kust mooier, leuker en duurzamer te maken.

Zo langzamerhand lopen zij echter tegen de grenzen op van wat mogelijk is binnen de spelregels die decennia geleden gemaakt zijn voor de eenvoudige strandtentjes van weleer. De ondernemers hebben nog lange lijsten van wensen en goede ideeën, (duurzaam bouwen, zonnecellen op alle daken, warmtewisselaars, intelligente afvalcontainers, enz). In deze ambitie worden zij belemmerd doordat zij jaarlijks moeten op- en afbouwen.

De huidige exploitatie loopt van 1 maart (begin opbouw) tot 31 oktober (einde afbouw), ofwel acht maanden. Dus door de hele operatie van jaarlijks op- en afbouwen, alle hijskranen, shovels, trucks, diesel, CO2, stik- en fijnstof wordt slechts bereikt dat de **paviljoens 120 dagen per jaar afwezig** zijn. Helpen wij de natuur hiermee? **Deze werkwijze is achterhaald, het moet slimmer en duurzamer.**

Al jaren loopt er een discussie over jaarrond-exploitatie van strandtenten rond twee aspecten:

1) is dit wenselijk, 2) is dit economisch haalbaar? Begrijpelijkerwijs lopen de discussies hoog op: 'ze' gaan het strand toch niet volbouwen? Deze discussie gaat wat ons betreft over de verkeerde vraag, en dreigt daarmee de verduurzaming van de Haagse stranden te dwarsbomen.

Als je vanuit duurzaamheid denkt, dan moet de vraag zijn:

1) op welke bestaande locaties kan je beter Permanent Duurzaam Bouwen, in plaats jaarlijks op en af te bouwen? (het gaat dus niet om vergunnen van nieuwe bebouwing, maar het verduurzamen van bestaande bebouwing). Zie bijlage: PDB, wat is het, hoe werkt het?

2) ....en pas daarna, eventueel: in hoeverre is het wenselijk en/of economisch zinvol om de betreffende paviljoens te vergunnen om buiten het normale strandseizoen activiteiten te ontplooiën?

Het nieuwe Bestemmingsplan is van cruciaal belang voor de toekomst van de Haagse Kust. Gaan wij met zijn allen voort met het moderniseren, verfraaien, verduurzamen, of komen de ontwikkelingen langzaam tot stilstand?

De ondernemers van het strand begrijpen heel goed dat er nog heel wat te discussiëren en onderzoeken is voordat Permanent Duurzaam Bouwen (PDB) daadwerkelijk realiteit wordt. Zij begrijpen óók dat de mogelijkheid van Permanent Duurzaam Bouwen niet direct als norm in het Bestemmingsplan zal worden opgenomen.

Wat wij cruciaal vinden is dat het nieuwe Bestemmingsplan de mogelijkheid openlaat (in ieder geval niet blokkeert) voor de gemeente en andere overheden om bestaande tijdelijke bouw de vergunning te verlenen om zich te verduurzamen. En om daarna voor permanente paviljoens te

V.V.S. Vereniging van Strandexploitanten Scheveningen

overwegen of jaarrond-exploitatie daar wenselijk zou kunnen zijn. Nogmaals: het gaat hier niet om het vergunnen van nieuwe bebouwing, maar om het verduurzamen van bestaande bouw!

Voorbeeld: Permanent Duurzaam Bouwen in het klein

De paviljoens krijgen sinds een paar jaar toestemming om (onder strenge voorwaarden) hun ondergrondse vetput (met aansluiting richting riool) in de winter niet uit te graven, maar onder het zand te laten overwinteren. Dit scheelt per paviljoen twee keer per jaar bijna een halve dag graven met een graafmachine, dat is pure milieuwinst.

Voorbeeld: Permanent Duurzaam Bouwen in praktijk

Op het Zwarte Pad, tussen de paviljoens, staat (al ruim 20 jaar) de Zeilvereniging met een permanent duurzaam gebouw. Een paar jaar geleden moest het gebouw vanwege de duin-aanwas op instructie van het Hoogheemraadschap een meter of tien richting de zee verplaatsen, dit bleek geen probleem. Bedenk eens de in 20 jaar behaalde milieuwinst (hijskranen, vrachtwagen-ritten, bouwmaterialen en shovels) ten opzichte van de jaarlijks op en af te bouwen strandtenten pal naast de Zeilvereniging!

Specifieke wensen/suggesties betreffende het Concept Bestemmingsplan:

- 1) Laat artikel 5.2.1.j vervallen, waarin staat dat paviljoens die niet jaarrond zijn alleen mogen staan gedurende het strandseizoen (zodat ook paviljoens die alleen in de zomer open zijn, permanent duurzaam kunnen bouwen).
- 2) Laat in de BOUWregels het onderscheid tussen wel en niet jaarrond-exploitatie los; maak in plaats daarvan onderscheid tussen enerzijds Permanent Duurzame Bouw (PDB) en anderzijds tijdelijke bouw.
- 3) Maak geheel los daarvan regels voor strandtenten die wel/niet exploiteren buiten het reguliere strandseizoen.
- 4) Zorg dat er in het bestemmingsplan geen blokkades ontstaan tegen jaarrond-exploitatie door welk paviljoen dan ook. Leg de bevoegdheid om hierover in de toekomst te beslissen bij de gemeente (tussen wel en niet exploiteren bestaan nog eindeloos veel tussenvormen, met de kennis van nu is niet te zeggen wat straks wenselijk is).
- 4) Formuleer vergelijkbaar met artikel 4.3 dat de Gemeente en andere overheden de bevoegdheid krijgen om het tijdelijke bouw karakter van de strandpaviljoens te wijzigen naar een Permanent Duurzame Bouw (PDB), als dat nuttig is ten behoeve van vermindering uitstoot en andere overwegingen van duurzaamheid. Deze wijziging in de bouwaard hoeft beslist NIET te betekenen dat het betreffende paviljoen ook vergunning krijgt voor jaarrond-exploitatie.
- 5) Onze strandverenigingen denken nu en in de toekomst graag mee over het bestemmingsplan en overig beleid te verbetering van de Haagse Kust. Graag worden wij op de hoogte gehouden van relevante ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Martin Wörsdörfer

VVS Scheveningen

Theo Das

VVS Zuiderstrand

V.V.S. Vereniging van Strandexploitanten Scheveningen

BIJLAGE:

Permanent Duurzaam Bouwen (PDB): wat is het, hoe werkt het?

* 'Permanent' betekent niet 'voor altijd'; de kustlijn is een dynamisch gebeuren, daarom moet er voor de diverse overheden een mogelijkheid zijn (bijv iedere tien jaar) om de bebouwing meer of minder richting de zee op te laten schuiven.

* Omtrent veiligheid op het strand en in de zee heeft [Rijkswaterstaat](#) al landelijke regels opgesteld (in de meeste andere strandplaatsen wordt immers al decennia permanent gebouwd).

* Betreffende de natuur in de duinen en de veiligheidsfunctie van de duinen heeft het [Hoogheemraadschap](#) al voorwaarden geformuleerd voor bij bouwen vóór de duinen. Als verstoring van het stuifzand een wezenlijke issue is, zal op palen gebouwd worden.

* Uiteraard wordt ook in een situatie van permanent duurzaam bouwen in de winter alles weggehaald wat niet stormvast is (zoals dat in de winter van 2020 en 2021 is gebeurd). Uiteraard zijn alle risico's van stormschade (aan het paviljoen en aan derden) voor de ondernemer.

* Het Zwarte Pad en het grootste gedeelte van het Zuiderstrand liggen niet voor harde zeevering, maar grenst aan de duinen. Zo dicht bij natuurgebied is het extra urgent om alle activiteiten zoveel mogelijk te verduurzamen.

* Permanent Duurzaam Bouwen dient geheel los te worden gezien van de vraag of ook jaarrond geëxploiteerd wordt.

* Door Corona is twee winters 'geoefend': een groot deel van de paviljoens aan de Haagse Kust heeft overwinterd, zonder permissie om te exploiteren. Ondanks een paar stevige stormen is de overwintering goed verlopen. Omwonenden en de gebruikers van het strand merkten hoe fijn het was dat er in maart en oktober geen bouwactiviteiten waren. Er zijn tonnen bouwmaterialen bespaard, er is veel stikstof niet in de duinen terechtgekomen, minder CO2, minder vrachtwagens, hijskranen, shovels, lawaai, enzovoort.

Als je milieu en natuur belangrijk vindt, dan kan kies je voor één keer goed bouwen in plaats van ieder jaar (op en af) bouwen